

Cercetările arheologice de la complexul medieval din Slobozia din anul 1989, împreună cu știrile de arhivă au pus în evidență un monument destul de puțin cunoscut până la acea dată. În încheiere, dorim a sublinia necesitatea continuării lor pentru istoria orașului Slobozia, dar și obligația protejării celor descoperite. În același timp, complexul medieval "Matei Basarab", strâns legat de apariția și dezvoltarea orașului Slobozia, solicită intervenții grabnice de restaurare și eforturi financiare unite atât din partea edililor orașului, Bisericii, dar și enoriașilor.

NOTE

1. Rezultatele cercetărilor arheologice de la ansamblul medieval "Matei Basarab" au fost prezentate la Sesiunea anuală de rapoarte arheologice, Arad, 1990, în curs de publicare în "Cercetări arheologice", vol. X, București.
2. DRHB, XXIV, p. 506-509, Gr. Nandriș, **Documente slavo-romane din mănăstirile muntelui Athos**, București, 1936, 152.
3. DRHB, XXIV, p. 165.
4. N. Stoicescu, **Matei Basarab**, Ed. Academiei RSR, București, 1988, p. 99.
5. V. Vicolae, **Cătorile lui Matei Basarab**, Ed. Sport-Turism, București, 1982, p. 97.
6. Hurmuzache, **Documente privitoare la istoria României**, I, vol. III, București, 1989, p. 141-142.
7. *Idem*, tom. X, A, p. 245-246.
8. I.I. Nistor, **O descriere a principatelor române din 1822**, Analele Academiei Române, Seria III, XXV, p. 19.
9. I.D. Petrescu, **Insemnări din biserica Slobozia postelnichii Ianache Caragea**, B.O.R., 1-1916, p. 176-187.
10. Paul de Alep, **Călătoria arhidiaconului Paul de Alep prin Moldova și Țara Românească, întovărășind pe patriarhul Antiohia (1653-1654)**, traducere Em. Cioran, 1900, p. 255.
11. Lucian Chișescu, Radu Lungu, Teodor Papasima, Petre Vlădilă, Venera Rădulescu și Anca Păunescu, **Cercetări arheologice în anul 1979 la Pîna Petrii (Orașul de Floci), comuna Giurgeni, județul Ialomița**, Cercetări arheologice, vol. IV, București, 1981, p. 133.

SLOBOZIA DE LA ATESTAREA DOCUMENTARĂ LA COMUNA URBANĂ (1594 - 1912)

Alexandru Vlădăreanu

Mărturiile documentare privind municipiul Slobozia, și așezările din zonă, unele chiar înglobate astăzi în vatra municipiului nostru, sunt destul de târzii, abia de la sfârșitul secolului al XVI-lea, motivul principal este lipsa materialului documentar distrus în mare parte de numeroasele năvăliri străine. Atestarea târzie nu înseamnă un vid de populație în zonă. Lunca râului Ialomița oferă cele mai bune condiții fizico-geografice pentru dezvoltarea așezărilor umane, iar pe aici trecea unul din cele mai importante drumuri comerciale, ce urmărea firul râului Ialomița de la ieșirea din munți și până la vărsarea în Dunăre, drum ce era străbătut de negustorii din Brașov, Curtea de Argeș, Târgoviște și alte orașe ale Țării Românești și Transilvaniei, pentru a ajunge la Orașul de Floci și de aici la "Marea cea Mare". Amintim aici ordinul regelui Ungariei, din anul 1358, și Hrisovul lui Vlaicu Vodă, din anul 1368, prin care se acordă privilegiul negustorilor transilvăneni care erau liberi să-și comercializeze produsele lor în zona Orașului de Floci - Brăila. Negustorii, care au trecut spre cele două porturi, cu siguranță s-au oprit și în Slobozia, dar, din nefericire pentru noi, urmele trecerii lor nu s-au concretizat în documente, chiar dacă au existat au fost distruse de intemperiiile vremii.

Prima mențiune documentară a localității, mult mai târzie, este un hrisov, din martie 1614, emis la Târgoviște, prin care voievodul Radu Mihnea confirmă marelui postelnic Ianache Caragea "... seliștea satului ce se cheamă Vaideei, din județul Ialomița, tot și cu tot hotarul, oricât împrejmuiește vechiul hotar, pentru că această mai sus zisă seliște s-a aflat domnească, a fost pustie, fără oameni, încă din zilele

răposatului Mihai Voievod, din primii ani ai Domniei lui până în zilele Domniei mele la cel de-al treilea an al domniei în Țara Românească, fac împreună ani atâta vreme, douăzeci de ani".²

Hrisovul lui Radu Mișnea, din martie 1614, ne prilejuiește câteva constatări: așezarea a existat cu mult înaintea menționării documentare și era așezare domnească. A fost pustiită de invaziile turco-tătare din anul 1594. Tot în acest document aflăm: "... și încă am dat domnia mea și

1614 (7122) martie, Târgoviște. Hrisov prin care voievodul Radu Mișnea confirmă postelnicului Ianache Caragea siliștea satului Vaideei. (Arh. St. București, fond Mănăstirea Slobozia lui Enache și Apostolachii) slobozie (s.n.) pentru trei ani; care om vrea să vină și să trăiască în această siliște, ce s-a zis mai sus (Vaideei - n.n.), fie sârb, fie ungur, fie moldovean, fie grec sau din țara noastră, cine va fi om fără dajdie și fără bir și va veni aici din țara turcească sau din țara ungurească sau din țara Moldovei, să fie ertați de bir și de găleși și de fân și de oi și de gorștină și de porci și de dijmă de stupi și de toate mâncăturile și slujbile și muncile, cât sunt peste an în țara domniei mele...". Slobozirea este întărită astfel... și în

acel sat, să nu aibă judecată nici de bănișori, nici de alte slujbe domnești ci să judece bătrânii satului. Și cine va fi vinovat de moarte să-i trimită ei legați aici, la scaunul domniei mele".³

1594, anul al doilea al domniei lui Mihai Viteazul, este anul în care Vaideei (Slobozia) intră în istorie, iar hrisovul lui Radu Mișnea, din martie 1614, îl considerăm certificatul de naștere al așezării, el fiind prima mărturie scrisă a existenței noastre, a numelui așezării. Zămislirea municipiului nostru a fost bolezată de focul năvălitorilor și lacrimile strămoșilor noștri, iar creșterea ne-a fost asigurată de truda palmelor bătătorite de spadă și de coarnele plugului.

"Slobozirea", dată de Radu Mișnea, locuitorilor satului Vaideei este prima dintr-un lung șir de hrisoave prin care sătenii din această "slobozie" primeau numeroase avantaje și scutiri acordate de domnie. Au reconfirmat, și au întărit actul lui Radu Mișnea, din martie 1614, și alți domni ai Țării Românești. Au dat hrisoave de "slobozire" Leon Tomșa (12 ianuarie 1630)⁴, Matei Basarab (10 ianuarie 1635; septembrie - decembrie 1636; 10 noiembrie 1636)⁵, Grigore Ghica (12 aprilie 1672 și la 15 iulie 1672)⁶, Șerban Cantacuzino (9 ianuarie 1679 și în 24 februarie 1682)⁷, Constantin Brâncoveanu (4 decembrie 1688)⁸. Urmare a acestor numeroase "sloboziri" denumirea de Vaideei este înlocuită mai întâi cu apelativul "Slobozia lui Ianache", iar din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea i se spune simplu SLOBOZIA, petru că lumea mergea la mănăstirea și la târgul de la "Slobozia", uitând numele ctitorului acestei așezări.

Hrisoavele lui Matei Basarab sunt foarte precise în ceea ce privește localizarea vetrei satului Vaideei și trecerea la apelativul SLOBOZIA. Iată ce ne spune documentul din 10 ianuarie 1653: "... poruncă a domniei mele acestui sus numit Vaideei, Slobozia lui Enache, care este al sfintei și domnezeștei mănăstiri..."; În septembrie - decembrie 1636, o altă poruncă a lui Matei Basarab afirmă "poruncă a domniei mele sfintei, domnezeștei mănăstiri a domniei mele de la Slobozia lui Enache care se numește **Vaideei** (s.n.) lângă Slăvica, pe apa

Ialomitei', știre confirmată și prin documentul din 10 noiembrie 1636. Deci este clar, satul Slăvica nu poate fi confundat cu satul Vaideei, ele erau două așezări distincte și erau situate pe "apa Ialomitei" și nu pe terasa înaltă a acestui râu.

Alte documente vin să demonstreze că mănăstirea se află în satul Vaideei - Slobozia. Aducem aici în discuție, cartea lui Șerban Cantacuzino, din 24 februarie 1862, care ne spune "... acestui sat ce se cheamă Vaideei, Slobozia lui Ianache, care este al sfintei și dumnezeiești mănăstiri a răposatului Matei Basarab voievod, care o au făcut dumnealui acolo în sat... la Vaideei". Această afirmație este reconfirmată de cartea lui Constantin Brâncoveanu, din 4 decembrie 1688, care afirmă despre mănăstire "... care-o au fost făcută dumnealui acolo în sat..." iar "Ocolnic de toate moșiile", din 7 mai 1709, arată că "... această poruncă a domniei mele sfintei și dumnezeiești mănăstiri Vaideei, ce se cheamă Slobozia lui Ianache".

În concluzie mănăstirea a fost construită pe malul râului Ialomita, "în satul Vaideei", Slobozia de astăzi, iar la est și vest de mănăstire și de satul Slobozia, au existat și alte așezări, cum sunt: Slăvica, Cuiburile, Bora. Cred că au existat și alte așezări al căror nume însă nu este însă pomenit în documente, pentru că acestea au fost distruse sau așezările respective nu erau prea importante. Satul medieval nu avea un număr prea mare de case și de locuitori, un sat era format din circa 10 până la 30 de case și câteva sute de locuitori, dar care aveau curți foarte mari, cu distanțe mari între case, cu străzi întortocheate. Vaideei - Slobozia era la atestarea documentară un sat cu un pâlcc de case, de ordinul zecilor (spre exemplu, la 1831 erau în Slobozia doar 87 de case), cu câteva sute de locuitori, așezate undeva în jurul mănăstirii, ascunse privirilor indiscrete de pădurea din lunca râului Ialomita.

În zona municipiului Slobozia de astăzi au existat și alte așezări, unele au dispărut, locuitorii mutându-se chiar în Slobozia de astăzi, iar altele, prin reorganizări administrative teritoriale, au devenit cartiere ale municipiului nostru.

Între ele, cu atestarea documentară cea mai veche, este Bora, amintit pentru prima dată într-un hrisov al voievodului Alexandru Mircea, din 20 martie 1571. Prin acest document domnitorul întărește lui Zlate "... satul Buora...". Actul atestă documentar numai denumirea localității, pentru că mărturiile arheologice și chiar documentul mărturisește că "... satul Buora a treia parte, din așigani a treia parte, pentru că i-au fost vechi și drepte ocine și dedine", lui Zlate, "din moș strămoși"⁹.

După anul 1571 documentele privind această așezare sunt mult mai numeroase și menționează numeroase activități economice și sociale. Același Alexandru Mircea, domn al Țării Românești, printr-un hrisov, dat în 30 ianuarie 1577, confirmă marelui vornic Ivașcu și nepotului său postelnicul Albu "... și satul Bora cu tot hotarul... pe care le avea ... de moștenire și de zestre de la jupânița Elena..." și subliniază încă o dată vechimea așezării afirmând "... pentru că le sunt vechi și drepte averi și ocine de moștenire"¹⁰.

Mihai Vodă Viteazul, la 18 iulie 1594, întărea vătafului Nicula "... o așigancă, anume Stana ..." vândută lui Dragomir "... fiul lui Zlate de la Buora, pentru mare și grea nevoie ..."¹¹. Radu Șerban, domnul Țării Românești, la 18 aprilie 1610, dăruiește satul Bora "... sfintei troițe de la București, a lui Alexandru Vodă, însă ce au fost în Bora lui Ivașcu Dvornic ... Pentru că m-am milostivit domnia mea de am miluit pentru pomană cu satul Bora..."¹². Din acest document aflăm că o parte din satul și moșia Bora au intrat în stăpânirea Episcopiei Buzăului. Din acest moment documentele despre moșia și satul Bora se înmulțesc, ele evidențiind dezvoltarea permanentă a așezării.

La 1620 este amintit satul Cuiburile¹³, la 23 octombrie 1628, într-un hrisov al lui Alexandru Coconul, este pomenit satul Cetățelele, ce a apăsătorit marelui postelnic Ianache Caragea. Satul Cetățelele "... în zilele lui Alexandru Voievod, fiul răposatului Radu voievod, tătarii au robit pe toți vecinii din sat, de a rămas satul pustiu, fără oameni, nimic, afară nu mai ocină pustie ..."¹⁴. Marele postelnic Ianache Caragea primește de la

domnul Țării Românești, Leon Tomșa (octombrie 1629 - 21 iulie 1632) satul Slăvica, ce fusese al boierului Oancea în stăpânire timp de 27 de ani¹⁶. Toate aceste sate sunt menționate și în alte hrisoave și zăpisiuri din prima jumătate a secolului al XVIII-lea după care vor fi pomenite doar moșiile pe care erau așezate respectivele sate, pentru că de-a lungul timpului, așa cum amintesc documentele, "s-au spart".

Istoria orașului nostru nu poate fi scrisă fără cunoașterea evoluției mănăstirii "Sfinții Voievozi" din Slobozia, care între veacurile al XVII-lea și primele decenii ale celui de al XIX-lea a determinat evoluția așezării. Nu există documente din această perioadă care să nu se refere la relațiile mănăstirii cu locuitorii din satele Vaideei (Slobozia), Bora, Cuiburile, Slăvica și Cetățelele.

Mănăstirea a fost construită de marele postelnic Ianache Caragea, care a ridicat și mănăstirea "Sfântul Sava" din Iași. Prima mențiune documentară a mănăstirii este un hrisov emis în cancelaria lui Radu Mihnea în martie 1615, care îl menționează pe "... Popa Ștefan de la mănăstirea ot Slobozia lui Ianache..."¹⁷. Mănăstirea ridicată de Ianache era situată pe malul râului Ialomița, fiind înconjurată de câteva chilii.

Matei Basarab, domnul Țării Românești (1632 - 1654), ctitor al mănăstirii și orașului Sloboziei. (Copie după o gravură în aramă, contemporană cu domnul)

Matei Basarab, domnul Țării Românești, între anii

1632-1654, a fost cel care a intuit rolul și importanța mănăstirii și satului Vaideei (Slobozia). Poziția geografică, precizăm că aici se încrucișau două mari drumuri comerciale - cel care venea de la Târgoviște, București-Brașov spre Orașul de Floci și de aici la Marea Neagră, cu cel care venea de la Galați-Brăila spre Călărași-Silistra, impunea consolidarea mănăstirii și dezvoltarea satelor din zona Sloboziei lui Ianache, care aveau să joace un rol important în dezvoltarea economică a zonei și, totodată, să fie și un bastion al apărării împotriva pericolului otoman, care putea veni dinspre Silistra (era cale de o zi) sau dinspre Hârșova. Pentru aceste motive Matei Basarab reface din temelii vechea mănăstire a marelui postelnic Ianache Caragea, transformând-o într-o fortăreață, care avea menirea să facă față "... nu numai nevoilor religioase, ci și unora militare de apărare a părților mai amenințate ale țării - lipsită de cetăți - de primejdiile ce veneau din afara hotarelor..."¹⁸. La sfințirea mănăstirii, ce a avut loc în anul 1634¹⁹, a participat însuși domnul Țării Românești, Matei Basarab, doamna Elena, patriarhul de la Constantinopol și 500 preoți²⁰.

Paul de Alep, în "Călătoriile Patriarhului Macarie de Antiohia în Țările Române, 1653-1656", profund impresionat de măreția zidurilor și intuind importanța strategică și economică a mănăstirii, afirmă că "Mănăstirea (de la Slobozia - n.n.) Este înconjurată de ziduri mari ca un castel, fiind cale de o zi depărtare de Silistra"²¹.

La scurt timp după sfințirea mănăstirii de la "Slobozia lui Ianache", Matei Basarab, printr-un hrisov din 10 ianuarie 1635, întărește mănăstirii stăpânire asupra satului Vaideei "Pentru că însumi Domnia mea m-am milostivit și am iertat tot satul Vaideei, Slobozia, să fie în pace de toate care sunt mai sus scrise de acum și până în veac, numai să dea acești mai sus scriși bani și să fie ascultare și de muncă mănăstirii Domniei mele care au fost și dinainte vreme, ca să fie Domniei mele pomană și părinților Domniei mele și mănăstirii Domniei mele de ajutor și de întărire și călugărilor, care vor fi locuitori în acest sfânt lăcaș, de hrană și de folosință"²². Din acest moment Matei

Basarab se consideră ctitor al mănăstirii de la 'Vaideei, Slobozia', iar locuitorii satului sunt obligați să plătească dări și să efectueze munci numai pentru mănăstire.

Foia de titlu a condicii mănăstirii Slobozia lui Enache
(Arh. St. București, fond Manuscrise, nr. 314, f. 76 v.)

Marele voievod Matei Basarab a mai făcut și alte danii, astfel, în 1636 dăruiește o parte din moșia Ciulnița, în 1637 dăruiește moșiile Sărățeni, Păpeni și Fundeni, în 1643 satul Făcăeni, în 1644 satul Ivănești. Marele domn a făcut donații de sate și moșii aflate și în alte județe, mai ales în județele Prahova și Buzău. La 1637 i-a dăruit un teren cu vie la Năeni, în 1650 i-a dăruit mănăstirii satul Măslănești²¹.

Bine înzestrată cu moșii, mănăstirea a fost reînchinată, de către Matei Basarab, la 14 septembrie 1634, ca metoh la mănăstirea Dohiaru de la muntele Athos. 'Mănăstirea care am

făcut-o domnia mea acum din temelie și cu satul Vaideei, Slobozia și moșia și românii de la satul Cetățelele, cât au cumpărat Ianache Postelnic de la jupâneasa Maria de la Bucov, și de la Dumitrache clucerul din Filipești. Și iar cu alte moșii câte au fost date de Ianache Postelnic, la sfânta mănăstire Dohiaru...'²⁴.

Prin acest act de închinare Matei Basarab afirmă, cu tărie, că el a ridicat din temelii mănăstirea și mai aflăm că mănăstirea era deja închinată la muntele Athos, chiar de către marele postelnic Ianache Caragea.

Mănăstirea Slobozia lui Ianache, printr-o poruncă dată de domnul Țării Românești Gheorghe Duca, la 20 mai 1677, primea în stăpânire '... Sfânta mănăstire a lui Apostolache comis, din județul Săcuenilor (azi în județul Buzău - n.n.)'²⁵. Până la sfârșitul acestui secol mănăstirea va intra în stăpânirea unor case în București și Târgoviște și a unui han în Ploiești²⁶.

Mănăstirea a fost înzestrată de către domnii Țării Românești cu numeroși robi țigani, astfel că în anul 1837 lucrau pe moșiile mănăstirești un număr de 72 familii de țigani ca slujbași de curte, fierari, lăutari, rotari²⁷.

Din vremea lui Constantin Brâncoveanu (1688-1714) se păstrează un inventar al moșiilor mănăstirii Slobozia, datat 7 mai 1709, întărit de însuși domnitorul, afirmând că mănăstirea '... Slobozia lui Ianache, care iaste din temelie ei zidită și înălțată de răposatul moșul Domnii mele Io Matei voievod Basarab...'²⁸. Analizând acest document aflăm că mănăstirea Slobozia avea o situație economică înfloritoare, stăpânea 23 de moșii, un loc de casă în București în Mahalaua Agăi Niță, mai multe vie, comercializa sare de la ocna Ghithioara, stăpânea mănăstirea Apostolache cu toate averile ei. În timpul domniei lui Nicolae Caragea (1782-1783) mănăstirea 'Sfinții Voievozi' din Slobozia plătea un impozit anual de circa 950 taleri, fiind înscrisă în rândul mănăstirilor de categoria întâi²⁹.

În jurul mănăstirii 'Sfinții Voievozi' din Slobozia de-a lungul timpului s-a desfășurat o intensă activitate comercială. Într-un document din anul 1804 sunt menționate trei mari

bălciuri anuale ce aveau loc la Slobozia în zilele de: 23 aprilie - de Sfântul mare mucenic Gheorghe; 27 mai - la Sfânta Treime; 24 iunie - la nașterea Sfântului Ioan Botezătorul, Drăgaica. Pentru produsele care se vindeau aici mănăstirea avea drept de taxă, iar desfacerea băuturilor (vin și rachiu) era rezervată în exclusivitate mănăstirii²⁰.

În zona mănăstirii Slobozia s-au desfășurat numeroase operațiuni militare, ca urmare a conflictelor între ruși și turci, care au contribuit, alături și de alți factori, la distrugerea zidurilor mănăstirii. În timpul războiului ruso-turc din 1805-1807 mănăstirea a fost asediată de turci, rezistând agresiunilor acestora și credem că tocmai datorită poziției și rezistenței construcției, mănăstirea a fost aleasă ca loc pentru purtarea și semnarea armistițiului din 1807 dintre ruși și turci. Tratatul a fost condus de contele Lascarov, din partea rușilor, și de Galib Efendi din partea turcilor. Finalul acestui armistițiu este pacea de la București, din anul 1812, în urma căruia am pierdut Basarabia²¹.

Documentele vremii amintesc de sprijinul pe care mănăstirea l-a primit din partea localnicilor. La 14 ianuarie 1709 frații Udrea și Dumitrașco Doicescu cu feciorii Colțea, printr-un zapis, dat în Slobozia, la mâna 'părintelui Hagei popa Gligorie, igumenul de la sfânta mănăstire ce se chema Slobozia lui Ianache...' donează 'acel codru de pământ, a noastră moșie, de bună voiea noastră l-am dăruit sfintei mănăstiri ca să ne fie pomană și nouă și părinților noștri în veci. Însă și sfinții părinți să aibă a face șanțul, pe unde s-au socotit să abată apa, pe unde am dat locul, să nu să strice mănăstirea'²². În acest document este amintit, pentru prima dată, canalul ('șanțul' cum spune zapisul) cuprins între podul de cale ferată și vechiul pod rutier. Albia râului Ialomița de astăzi, tăiată artificial la sfârșitul secolului al XVII-lea, a preluat apa din meandrul care pornea din dreptul podului de cale ferată, trecea prin zona parcului spatele sediului Prefecturii Județului Ialomița, își continua cursul prin parcare din fața turnului de la poarta principală a mănăstirii și pe lângă zidul

de Sud al mănăstirii 'Sfinții Voievozi', spre actualul pod rutier. Acest canal a fost săpat pentru că 'bătând apa asupra mănăstirii și muncind și cu multă cheltuială sfinții părinți făcând totdeauna, căptușind malul și dregând că doar ar opri apa și nicidecum nu s-a putut și rămânând lucru numai să se spargă și mănăstirea'²³. Atunci frații Doicescu, cu copiii lor și cu alți săteni, 'ne-am sculat de-am mers și am cercetat, împreună cu sfinții părinți, din ce pricină să abate apa de bate în mănăstire și am găsit loc, dând îndemână ca să se abată apa pe sub coasta cea mare pe unde au fost și mai dinainte săpătură veche'²⁴. Canalul, așa după cum reiese din document, a existat mai demult, pentru că în zapis se face mențiunea 'săpătură veche'. Deci se pare că a fost săpat în a doua jumătate a secolului al XVII-lea.

Cutremurul, din 11 ianuarie 1838, 'a pricinuit multe stricăciuni mănăstirii 'Sfinții Voievozi' având două turnuri, s-au dărâmat unul, unde au fost ferestrele de sus, dar învelișul au rămas și la celălalt au făcut stricăciune de tencuială căzând pe dinafară și lăuntru unde au stricat și policandru nou și sfeșnicele cele mari și norocu că au fost sfânta biserică legată cu fier de jur împrejur, dar putea să facă mai mare stricăciune. La odăile de sus ale egumeniei au sfărâmat sobele, tencuiala și crăpăturile pereților, precum și la pridvorul din fața odăilor de sus s-au lăsat din caturi grinzile și măcinându-se puțin la o culă unde erau două odăi deasupra au căzut sfărâmându-se acele odăi până la temelie, din dreptul zidurilor. Dar vreo altă întâmplare de moarte sau zdrobire nu au pricinuit...'²⁵. Cu sprijin primit de la Vistieria Țării Românești, cu ajutorul donațiilor și prestațiilor în muncă efectuate de locuitorii din Slobozia și satele învecinate, egumenul Gavrilă din Smirna, reface chiliile dărâmate la cutremurul din 1838. Biserica 'căzând la cutremur, se arată în pisania de la intrare, a ridicat-o din temelie, așa cum se vede și ca frumusețe și ca mărime, arhitectul și egumenul acesteia Gavrilă din Smirna, fiind domn Gheorghe Dimitrie Bibescu', acțiune încheiată prin sfințirea bisericii în anul 1838²⁶.

Prin legea secularizării averilor din 13/25 decembrie 1863, biserica "Sfinții Voievozi" a mănăstirii se transformă în biserică mireană, iar călugării, lipsiți de mijloace de trai, au plecat sau au fost transferați la alte mănăstiri din țară.

Evoluția administrativă a localității reflectă etapele dezvoltării economice și evidențiază atenția pe care puterea centrală a statului a acordat-o acestei așezări. Satul Vaideei (Slobozia) era așezare domnească și deci conform legilor vremii țărăni nu aveau îndatoriri decât către Domn. De aceea în hrisovul din martie 1614 Radu Mihnea specifică ca "în acel sat, să nu aibă judecată nici de bănișori, nici de alte slugi domnești, ci să judece bătrânii satului. Și cine va fi vinovat de moarte să-i trimită ei legați aici, la scaunul Domniei mele"³⁷. Satul a căpătat astfel, prin slobozire, statutul de sat liber, urmând să-și aleagă singuri conducătorii. Matei Basarab închină satul Vaideei mănăstirii, iar autoritatea în sat este asigurată acum de un părcălab care dădea socoteală proprietarului, respectiv mănăstirii.³⁸

Modificări profunde în organizarea administrației locale au survenit numai după aplicarea Regulamentului Organic (mai 1831). Satele puteau alege câte un părcălab "ce sunt ca o poliție în sat" însă numai cu acordul cărmuitorului județului și al stăpânului moșiei "după vechiu obicei". Părcălabul strângea capitația, pentru care locuitorii satului erau răspunzători. Se înființa o cutie obștească a satului alimentată din capitație, iar gestiunea ei era asigurată de un sfat format din șase locuitori, aleși de preot împreună cu proprietarul satului³⁹. Între anii 1831-1851 numărul aleșilor satului a fost între 3-5 membri, la care se adăugau preotul și reprezentantul proprietarului moșiei. Aleșii satului erau de obicei sătenii care se bucurau de ascultare în sat. Părcălabul era ales dintre bătrânii satului⁴⁰. Primii aleși ai satului, în anul 1832, în baza prevederilor Regulamentului Organic, au fost: părcălab Soare Radu în vârstă de 75 de ani; aleșii satului erau Grigore Stanciu, Dumitru Popa, Neagu Anton⁴¹.

În anul 1851, Barbu Știrbei a reorganizat sfatul sătesc,

în sensul că el era format din: părcălab, un reprezentant al proprietarului și doi sau patru deputați aleși "de toți căți plăteau capitație", dintre sătenii frunțași. Sfatul sătesc era organ de execuție⁴².

1862, ianuarie 20, Slobozia. Jurnal pentru alegerea slujbașilor Primăriei comunei Slobozia. (Arh. St. Ialomița, fond Primăria orașului Slobozia, dosar 22, f. 3 și 26)

La 2/14 aprilie 1864, Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a promulgat legea organizării comunelor urbane și rurale și legea pentru înființarea consiliilor județene (sunt de inspirație franceză), menite să dea o nouă înfățișare organizării administrației locale. Prin aceste legi, pentru prima dată la noi în țară, comuna rurală era investită cu personalitate juridică și se asigura independență și autonomie. Legile ulterioare: 9 aprilie 1874; 13 iulie 1894; 1 mai 1906; 29 aprilie 1908; 1 aprilie 1910; 21 martie 1912; nu au influențat administrația propriu-zisă⁴³.

Primul Consiliu al comunei rurale Slobozia a fost ales la 9 august 1864. Au fost desemnați în consiliu: Stanciu Marinache - primar; Neagu Andrei - ajutor de primar; Băliguță Andrei, Bucur Mărgăritu și Tabac Mandache - consilieri. La

alegere au participat 85 de capi de familie, care îndeplineau condițiile de cens, și care și-au exprimat opțiunile prin vot deschis⁴⁴.

Din studiul documentelor create de Consiliul comunal rural și Primăria comunei Slobozia, am încercat să realizăm o listă a primarilor Sloboziei pe perioada 1864-1912, listă care rămâne deschisă și supusă modificărilor. În perioada mai sus menționată au funcționat ca primari: Stanciu Marinache (1864-1865); Bucur Sinca (1866-1867); Neagu Andrei (1868-1869); Tache Dobrinescu (1870-1891); Radu Rădulescu (1891-1898); Grigore Vlase (1900-1907); Ion Constantinescu (1907-1914).

Prin restructurarea administrativă a țării, efectuată în anul 1743, de Mihai Racoviță, domnul Țării Românești, județele au fost reorganizate. În baza acestei restructurări administrative, în județul Ialomița s-a creat Plasa Slobozia (care o scurtă perioadă de timp se va numi Plasa Ialomița - între anii 1831-1845), cu reședința în comuna rurală Slobozia. Plasa a existat până în anul 1953, când este transformată în raion⁴⁵.

Dezvoltarea comerțului, în special a celui cu animale și cereale (precizăm că aici se organizau cele mai mari oboare și târguri de animale și cereale din Sud-Estul țării, aceasta se datorea faptului că localitatea se afla la întretăierea unor importante drumuri comerciale) a determinat înmulțirea atelierelor meșteșugărești și, deci, existența unor instituții administrative, judecătorești, sanitare și de învățământ care au dus la sporirea numărului locuitorilor. Toți acești factori au stat la baza legii din 12 aprilie 1912, prin care comuna rurală Slobozia a fost declarată comună urbană. Tânăra comună urbană avea, la data proclamării, o suprafață de 266 ha, era străbătută de 54 de străzi, două stradele și o șosea ce avea o lungime totală de 16, 687 km. Dispunea de lumină electrică, produsă de un generator ce se afla la moara lui Gheorghe Fuierea, care asigură energia electrică pentru a ilumina strada principală, primăria, oficiul poștal, oficiul telegrafic, școlile primare (trei la număr), spitalul și farmacia⁴⁶.

Schema de organizare a primăriei și consiliului comunal urban Slobozia se va îmbunătăți substanțial după anul 1912, răspunzând astfel nevoilor și sarcinilor social-economice și politice care îi stăteau în sarcină. Alături de funcțiile de primar și ajutor de primar s-au creat noi posturi: un post de secretar; două posturi de copist; un post de telefonist; un om de serviciu. Schema va cunoaște numeroase îmbunătățiri pe măsura diversificării activităților comunei urbane Slobozia⁴⁷.

Viața economică a orașului nostru a avut ca dominantă agricultura cu cele două ramuri de bază; creșterea animalelor și cultivarea pământului. Încă din documentul de atestare, hrisovul lui Radu Mihnea, din martie 1614, cât și în cele elaborate în cancelariile domnilor Țării Românești, din secolul al XVII-lea și al XVIII-lea, constatăm că ocupația de bază era agricultura. În hrisovul din 12 ianuarie 1630, prin care Leon Tomșa, reconfirma scutirea satului Vaideei (Slobozia) de dările domnești, rezultă că "...jupân Enache ... a făcut cășle, se ce cheamă coșare, pe ocina lui Vaideei, ca să-i fie pentru dobitoace și pentru vite ... și a adus oamenii aici la Vaideei numai ca să-i fie pentru îngrijirea vitelor..."⁴⁸ informații, că locuitorii satului Vaideei, se ocupau, în primul rând, cu creșterea animalelor, pentru că dispuneau de suprafețe întinse necultivate. Cultivarea pământului era practică pe suprafețe mici, mai ales în apropierea și în completarea veniturilor gospodăriei. Mai practicau vânatoarea, cultivarea viței de vie, creșterea albinelor și negoțul, mai ales cu vite și cereale.

Înclinăm să credem că până la jumătatea secolului al XIX-lea în raportul dintre creșterea animalelor, pe de o parte, și cultivarea pământului, negoț și alte ocupații, pe de altă parte, nu s-au produs mutații esențiale. După tratatul de pace de la Adrianopol (azi Edirne - în Turcia), 2/14 septembrie 1829 și după aplicarea Regulamentului Organic 1831, când autonomia Țărilor Române față de poartă se consolidează, raportul creșterea animalelor, cultivarea pământului se schimbă, în sensul că se observă extinderea terenurilor cultivate, sporește

numărul meșteșugarilor și al negustorilor. Pentru ilustrarea celor de mai sus, am încercat, pe baza unor catagrafii și al unor tabele alcătuite de administrația centrală sau locală, să realizăm un tabel care să susțină și statistic ideea enunțată mai sus (datele statistice sunt numai pentru Slobozia)⁴⁹.

Culturi și animale	1832	1837	1894	1907
Suprafața totală cultivată	156 ha	680 ha	cca 4000 ha	6092 ha
grâu	-	147,5 ha	-	2187 ha
ovăz	-	-	-	255 ha
porumb	-	83 ha	-	1412 ha
orz și orzoaică	-	230,5 ha	-	541,5 ha
mei	-	94,5 ha	-	641 ha
secară	-	-	-	3,50 ha
islaz	-	138,5 ha	-	-
cai	-	161 capete	739 capete	-
boi	-	347 capete	881 capete	-
vaci	-	195 capete	565 capete	-
oi	-	672 capete	5775 capete	-
capre	-	8 capete	-	-
porci	-	161 capete	-	-
stupi	-	205 buc.	100 buc.	-
pruni	-	40 pomi	-	-
duzi	-	19 pomi	-	-
familii	-	125	-	-
locuitori	-	612	-	-
țigani familie	-	91	-	-
locuitori țigani	-	358	-	-
rapta	-	-	-	100 ha
in	-	-	-	100 ha
fasole în ogor	-	-	-	427 ha
propriu	-	-	-	-
cartofi puși în	-	-	-	7 ha
teren propriu	-	-	-	2 ha
varză (curechi)	-	-	-	5 ha
alte legume	-	-	-	-
fânețe artificiale	-	-	-	208 ha
fânețe naturale	-	-	-	200 ha

Practicau meserii, la 1837, un număr de 44 capi de familie, fiind repartizați astfel: 3 băcani, 4 zidari, un vâcar, 3

croitori, 4 cârciumari, 8 fierari, 11 dulgheri, 10 lăutari, 10 pădurari⁵⁰. Meseriașii de mai sus reprezentau 20,5% din totalul familiilor din Slobozia și Bora, cu mult peste media de 1-10% a meșteșugarilor din satele situate în câmpia munteană la 1837. Dicționarul statistic, din anul 1912, menționa existența următoarelor stabilimente în Slobozia: două mori și o fabrică de frânghii.⁵¹

Populația satelor Slobozia și Bora a cunoscut un spor important în perioada anilor 1812-1912. Cauzele au fost sporul natural și stabilirea în localitate a unor familii venite din alte sate ale județului sau din alte părți ale țării. În anul 1812 trăiau în Slobozia 56 de familii, la 1837 existau 125 de familii de români și 91 de familii de țigani robi ai mănăstirii, deci în total 977 de suflete.⁵²

Statistica întocmită de serviciul sanitar al județului Ialomița, la 19 ianuarie 1900, evidențiază existența în administrarea comunei Slobozia și a cătunelor Amara și Slobozia Nouă. Tot conform acestei statistici rezultă că populația comunei era repartizată astfel: 3 229 locuitori în comuna Slobozia, 1558 locuitori în cătunul Amara și 626 locuitori în cătunul Slobozia Nouă. Starea locuințelor era următoarea (cifrele sunt pentru toate cele trei sate): 16 case bune construite din zid; 670 case construite din nuiiele lipite cu pământ, mai bune și cu ferestre mari; 37 case construite din nuiiele lipite cu pământ, mai rele cu ferestre mici sau fără ferestre; 6 bordeie⁵³. Această statistică relevă că mai mult de jumătate din case îndeplineau condițiile igienico-sanitare. Erau foarte puține case insalubre, ne referim aici la cele 6 bordeie, care bănuim că erau ale locuitorilor ce veneau în Slobozia numai în perioada muncilor agricole, aceștia aveau locuința de bază în zona de munte.

Spre sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea localitatea începe să capete alură de comună urbană, datorită numeroaselor construcții din zid, prăvăliilor etc. Între primele clădiri, ridicate în această perioadă, amintim spitalul comunal, construit între anii 1896-1897 cu o capacitate de 15

paturi. Spitalul a fost construit din fondurile județului și din contribuția localnicilor. În anul 1905 spitalul a fost conectat la rețeaua electrică a comunei urbane, curentul fiind asigurat de uzina aflată la moara "Gh. Fuerea"⁵⁴. Primul director al spitalului a fost doctorul I. C. Guțu, care a funcționat în perioada august 1897 până în octombrie 1897, el s-a preocupat în primul rând de construirea spitalului, dotarea lui cu aparatură sanitară și încadrarea cu cadre de specialitate⁵⁵.

În anul 1872 a luat ființă oficiul telegrafic și tot atunci s-a înființat și un oficiu poștal care avea în sarcină distribuirea corespondenței în satele din zonă. Această activitate a fost organizată pe cinci trasee după cum urmează: Ciulnița; Bora - Cosâmbești - Sudiți; Bucu - Sărățeni - Ograda; Amara - Iazu - Smirna; Perieți - Andrașești. La 1905 a fost instalat primul post telefonic în Slobozia, el era la sediul primăriei comunale⁵⁶.

Mândria locuitorilor comunei Slobozia a fost depozitul de armăsari ai statului, înființat în anul 1893. În anul 1905 acest depozit avea în îngrijire un număr de 15 armăsari pur-sânge pentru reproducție. Comanda depozitului era asigurată de cpt. Alexandru Florescu și era ajutat de locotenentul Cantemir Câmpineanu. Acest depozit a fost înființat pentru a satisface nevoile zonei, în sensul ameliorării și aclimatizării

1897, ianuarie 16.
Slobozia. Memoriu
întocmit de
Primăria comunei
Slobozia, referitor
la istoricul
localității, situația
geografică, viața
economică, socială
și culturală.
(Arh. St. Ialomița,
fond Primăria
orașului Slobozia,
dosar nr.
158/1897, f. 2-3)

raselor de cai străini, încrucișării raselor de cai străini (pur-sânge) cu rasele de cai locali în vederea obținerii unor animale de tracțiune puternice și rezistente la condițiile climatice specifice Bărăganului. Acest depozit mai avea în sarcină livrarea de cai de rasă în țară și străinătate, participarea la concursurile de călărie⁵⁷.

Pentru asigurarea ordinii și liniștii publice a fost creată, în anul 1895, secția de jandarmi din Slobozia, cu un efectiv de cinci jandarmi. Din anul 1912, când localitatea a fost declarată comună urbană, secția de jandarmi s-a transformat în Comisariat de Poliție⁵⁸.

Ocolul Silvic Slobozia a luat ființă în anul 1898, în raza lui de activitate erau cuprinse pădurile din 57 de localități, situate între Giurgeni și Urziceni⁵⁹.

În perioada pe care o analizăm locuitorii din Slobozia au participat, alături de întreaga țară, la susținerea luptei pentru progresul general al țării, pentru independență națională. În timpul revoluției din anul 1848 locuitorii din Slobozia și Bora au susținut acțiunile revoluționare desfășurate în perioada iulie-septembrie de comisarii de propagandă trimiși de guvernul revoluționar în plasa Ialomița, cu reședința în Slobozia. Au funcționat în calitate de comisari de propagandă: Ștefan Ialomițeanul și poetul Ioan Catina. Afirmările de mai sus sunt susținute de raportul, din 29 iulie 1848, prin care comisarul de propagandă al plășii Ialomița, Ștefan Ialomițeanul, afirma "... toți locuitorii precum se văd astăzi toți înflăcărați de bucurie și asemenați în armonie la viața onorabilului guvern (revoluționar - n.n.) în al căror cuprins se vede..."⁶⁰.

Înfăptuirea Unirii Moldovei cu Țara Românească a avut un profund ecou în mijlocul locuitorilor din Slobozia și Bora, care au susținut după posibilități, lupta pentru unitatea națională. La 10 septembrie 1857 la Slobozia s-au desfășurat lucrările ședinței delegaților plugari din plasa Ialomița, care au desemnat reprezentanții ce vor participa la alegerea

deputatului obștei plugarilor din județul Ialomița pentru Divanul Ad-hoc al Țării Românești (1857). Președintele adunării a fost ales Dumitrașcu Panait din Slobozia, în prezidiul ședinței luând loc și Gheorghe Chirilă din Slobozia. Din comuna Bora au participat la alegeri, ca delegați ai acestei comune "domnii plugari Constantin Părău și George Ioan..."⁶⁰.

Reformele înfăptuite de domnitorul Unirii, Alexandru Ioan Cuza, au fost primite și susținute cu mult entuziasm de locuitorii din Slobozia. "Pentru marea și patrioticul act săvârșit în ziua de 13 decembrie (1863 - n.n.), prin secularizarea averilor mănăstirești zise închinat..." se arată într-un raport al primăriei comunei Slobozia, în localitate, ca de altfel în întreaga țară, s-a deschis o "listă de subscriere pentru procurarea aceluia tun (este vorba despre tunul pe care locuitorii județului Ialomița, după înfăptuirea secularizării, vroiau să-l cumpere pentru înzestrarea armatei române - n.n.)..." aceasta cuprinde numele a 18 locuitori ai comunei Slobozia, de la care s-a strâns suma de 166,80 lei⁶².

Rapoartele și "registrele de primire și respingere" întocmite la 10 mai 1865, la Primăria Slobozia, ca urmare a desfășurării plebiscitului, prin care domnul Alexandru Ioan Cuza solicitase țării sporirea autorității domnești, pentru definitivarea reformelor, în mod special reforma agrară, evidențiază votul unanim al celor 250 capi de familie, cu drept de vot, în favoarea domnului. În raport se arată că după ce s-a săvârșit sfânta liturghie "... ieșind a mers la cancelaria comunei (Slobozia - n.n.)... toată obștea unde citindu-se de notar așezământul electoral, decretele domnești și circulare și explicându-se la norod, au primit toți cu bucurie a subscrie registrul de primirea plebiscitului..."⁶³.

În baza legii agrare din august 1864 au fost împroprietăriți: 1) **la Slobozia**: 114 familii, care aveau patru boi, au primit 1254 pogoane teren arabil; 46 familii, care aveau doi boi, au primit 358,1 pogoane teren arabil; 85 familii, care nu aveau animale de muncă, lucrau cu brațele, au primit 393,3 pogoane teren arabil; 2) **la Bora**: 34 familii, care aveau patru

boi, au primit 374 pogoane teren arabil; 7 familii, care aveau doi boi, au primit 54,13 pogoane teren arabil; 7 familii, care nu aveau animale de muncă, lucrau cu brațele, au primit 32,9 pogoane⁶⁴. Aceste date influențează forța gospodăriei țărănești din zonă, care dispunea de animalele și uneltele agricole necesare realizării lucrărilor agricole, obținerii unor producții bune la hectar, ceea ce îi permitea să obțină o rezervă de produse agricole pe care să o comercializeze în oboarele și piețele din Slobozia, Călărași, și chiar în București.

1897, aprilie 24. Slobozia. Raport, înaintat de Parohia bisericii "Sfinții Voievozi" din Slobozia, la Primăria comunei Slobozia, privind starea morală și materială a locuitorilor din parohie. (Arh. St. Ialomița, fond Primăria orașului Slobozia, dosar r. 158, f. 14)

Războiul pentru cucerirea independenței naționale, din anii 1877-1878, a fost susținut cu mult entuziasm de întregul nostru popor. A fost războiul pe care locuitorii din Slobozia l-au

susținut material și moral. Cu toții erau gata să împlinească visul independenței naționale prin jertfe de sânge pe câmpul de luptă. Proclamarea independenței naționale, la 9 mai 1877, a fost salutăată printr-o telegramă adresată, în ziua de 10 mai 1877, principelui Carol I, parlamentului și guvernului României. În telegramă era afirmată dorința locuitorilor din Ialomița de a sprijini lupta pentru independența țării, votat de corpurile legiuitoare, a umplut de bucurie inimile noastre. Facă cerul ca prin forțe unite să susținem și să realizăm independența, să susținem sus și tare drepturile ce decurg din acest act...⁶⁵. Telegrama era trimisă din Călărași, fiind semnată de 119 persoane, între care găsim și semnăturile unor slobozeni.

Locuitorii din Slobozia, apți pentru satisfacerea serviciului militar, au fost încorporați în compania a VII-a (care își avea sediul în orașul nostru) din batalionul II Ialomița, al regimentului 8 Dorobanți⁶⁶.

În luptele pentru cucerirea redutelor de la Plevna, au căzut la datorie și fii ai orașului nostru. Amintim aici pe Răileanu Dobrin, Tișcă Nicolae din Slobozia și pe Teodorescu Stan din Bora, soldați în regimentul 8 Dorobanți, din compania a VII-a Slobozia⁶⁷.

Poziția geografică, județul Ialomița fiind la granița cu Imperiul Otoman, a făcut ca pe aici să treacă principalele unități militare ale armatei române și ruse care se îndreptau spre fronturile de la sud de Dunăre. De aceea locuitorilor orașelor și satelor județului nostru le-a revenit sarcina de a găzdui în bune condiții trupele române și ruse aflate în marș prin județ. Între 24 mai - 8 iunie 1877, cinci brigăzi de infanterie, 14 baterii de artilerie, parcul și spitalul diviziei (menționăm că erau trupe rusești) parcurgeau județul Ialomița pe ruta: Tândărei (cu popas de o zi) de aici îndreptându-se spre Obilești. La 3 decembrie 1877 la Slobozia erau încartiruiți în fiecare casă câte 4-6 soldați⁶⁸.

Locuitorii comunei Slobozia au făcut donații și au acceptat cu multă bunăvoință rechizițiile pentru susținerea

armatei române. Primăria comunei Slobozia raporta, la 20 octombrie 1877, că s-au strâns prin donații: 10 lei, 36 șervețe, 23 perechi ciorapi de lână, 25 coși de pânză⁶⁹. Din paginile Monitorului Oficial, numerele din anul 1877, aflăm că au mai făcut donații, pentru susținerea armatei române: Efdochia Zaharia - 25 dramuri de scamă⁷⁰; Alec Mărculescu - 140 dramuri de scamă și 12 perechi ciorapi de lână⁷¹.

În intervalul 1594-1912 Slobozia s-a dezvoltat și a cunoscut aceleași ritmuri de dezvoltare ca ale întregii țări, iar locuitorii ei s-au aflat permanent în mijlocul evenimentelor social-politice și economice, nimic din ce s-a întâmplat în țară nule-a fost străin.

NOTE

1. Documente privind istoria României: B. Țara Românească veacul XVI vol IV (1571-1580). Ed. Academiei R.P.R., București, 1952, p. 79 (în continuare D.I.R.); Nicolae Iorga, *Istoria Comerțului românesc*, București, 1932, p. 39; Constantin Tudor, Alexandru Vlădăreanu, *Județul Ialomița, File de istorie*, Slobozia, 1979, p. 24.
2. D.I.R. veacul XVII, vol. II (1611-1615), p. 263-265; *Tezaur de documente Ialomițean (1392-1394)*, vol. I, București, 1991, p. 55-57 (în continuare T.D.I.)
3. *Ibidem*.
4. *Documenta Roumaniae Historica, Seria B, Țara Românească*, vol. XXIII, Ed. Academiei R.S.R., 1969, p. 26-27 (în continuare D.R.H.); T.D.I., p. 61-64.
5. D.R.H., vol. XXV, p. 10-11; p. 419-420; p. 455-457; T.D.I., p. 66-69.
6. Arh. St. București, *Condica m-rii Slobozia lui Enache*, ms. 314, f. 518, v. 519 v.; T.D.I., p. 70-72.
7. *Ibidem*, f. 520-521 v.
8. *Ibidem*, f. 522-523.
9. D.I.R., p. 7-8; T.D.I., p. 43-44.
10. *Ibidem*.
11. *Ibidem*, p. 250-252.
12. *Ibidem*, p. 131-133.
13. *Ibidem*, p. 451.
14. *Ibidem*, p. 307.
15. D.R.H., vol. XXII, p. 240-242; T.D.I., p. 60-61.
16. *Catalogul documentelor Țării Românești din Arhivele Statului*, vol. III, 1621-1632, 1978, p. 567.
17. *Slobozia lui Ianache, Vaideei*, în: "Glasul Bisericii", XXVIII, 1969, nr. 3-4, p. 393-408.
18. Nicolae Stoicescu, *Matei Basarab*, Ed. Academiei R.S.R., București, 1988, p. 99.
19. Cf. inscripției de la intrarea în biserică "Sfinții Voievozi" din

municipiul Slobozia.

20. Paul de Alep, **Călătoria patriarhului Macarie**. Ed. Emil Cioran, Sibiu, 1900, p. 255.
21. *Ibidem*, p. 259.
22. **D.R.H.**, vol. XXV, p. 10-11; **T.D.I.**, p. 66-67.
23. Arh. St. Buc., **Condica m-rii Slobozia lui Enache**, ms. 314, f. 117-518; **D.R.H.**, vol. XXV, p. 419-420, 455-457; **T.D.I.**, p. 66-69.
24. Arh. St. București, **Condica m-rii Slobozia lui Enache**, ms. 314, f. 116.
25. *Ibidem*, f. 519 v.
26. *Ibidem*, f. 520-589 v.
27. Arh. St. București, **Catagrafi**, dos. nr. 77/1837, f. 121.
28. *Ibidem*, **Condica m-rii Slobozia lui Enache**, ms. 314, f. 581-585; **T.D.I.**, p. 79-87.
29. V. A. Ureclia, **Istoria Românilor**, vol. II, București, p. 89.
30. Arh. St. București, **Condica m-rii Slobozia lui Enache**, ms. 314, f. 597.
31. Hurmuzache, **Documente privind Istoria României, supliment**, vol. III, București 1889, p. 241-246.
32. Arh. St. București, **Condica m-rii Slobozia lui Enache**, ms. 314, f. 94v.
- 95.
33. *Ibidem*.
34. *Ibidem*.
35. Arh. St. Ialomița, **Prefectura județului Ialomița**, dosar nr. 9/1938, f. 4; **T.D.I.**, p. 150.
36. Veniamin Nicolae, **Ciitorile lui Matei Basarab**. Ed. Sport-Turism, București, 1982, p. 98.
37. **D.I.R.**, sec. XVII, vol. II, p. 263-265; **T.D.I.**, p. 56-57.
38. **D.R.H.**, vol. XXV, p. 419-420; **T.D.I.**, p. 67-68.
39. **Enciclopedia României. Statul**, vol. I, p. 304-305.
40. Arh. St. Ialomița, **Primăria oraș Slobozia**, dos. nr. 6/1854, f. 27.
41. *Ibidem*, **Prefectura județului Ialomița**, dos. nr. 111/1831, f. 27.
42. **Enciclopedia României. Statul**, vol. I, p. 305.
43. **Istoria României în date**. Ed. Enciclopedică Română, București 1971, p. 214-294; **Enciclopedia României. Statul**, vol. I, p. 305-306.
44. Arh. St. Ialomița, **Primăria orașului Slobozia**, os. Nr. 28/1864, f. 1-174.
45. **Îndrumător în Arhivele Statului județului Ialomița**, București, 1985, p. 17-20; 36-42; Constantin Tudor, Alexandru Vlădăreanu, *op. cit.*, p. 27-29.
46. **Monitorul Oficial al României**, nr. 28, din 6 (19) mai 1912, p. 1290; **Îndrumător în Arhivele Statului județului Ialomița**, București 1985, p. 46-54; **Dicționarul statistic al României pe anul 1911**, București, 1912, p. 437.
47. **Îndrumător în Arhivele Statului județului Ialomița**, București, 1912, p. 437.
48. **D.R.H.**, vol. XXII, p. 26-27; **T.D.I.**, p. 61-63.
49. Arh. St. Ialomița, **Subocărnuirea plășii Ialomița**, dos. Nr. 23/1843, f. 7-12; *Ibidem*, **Primăria orașului Slobozia**; dos. 77/1875, f. 121-125; Arh. St. București, **Catagrafi**, dos. nr. 76/1837, f. 1-210; Arh. St. Ialomița, **Primăria oraș Slobozia**, dos. nr. 207/1907, f. 32; **T.D.I.**, p. 266-267.

50. Arh. St. București, **Catagrafi**, dos. 76/1837, f. 1-210.
51. **Dicționarul statistic al României pe anul 1911**, București, 1912, pag. 437.
52. Arh. St. București, **Catagrafi**, dos. 76/1837, f. 1-210.
53. Arh. St. Ialomița, **Primăria orașului Slobozia**, dos. nr. 172/1900, f. 8-16; **T.D.I.**, p. 256-257.
54. Aureliu V. Ursescu, **Arhivarul județului Ialomița**, Călărași, 1906, p. 29, 58; Arh. St. Ialomița, **Serviciul Sanitar al județului Ialomița**, dos. nr. 428/1942, f. 12; **T.D.I.**, p. 356-359.
55. *Ibidem*.
56. Aureliu V. Ursescu, *op. cit.*, p. 134-135.
57. *Ibidem*, p. 189-192.
58. *Ibidem*, p. 162.
59. *Ibidem*, p. 194.
60. Arh. St. București, **Comisia celor amestecați în faptele revoluționare din 1848**, dos. nr. 27/1848, f. 149, 216; **T.D.I.**, p. 17-181; Constantin Tudor, Alexandru Vlădăreanu, *op. cit.*, p. 33-35.
61. Arh. St. București, **Ministerul de Interne, Divizia Administrativă**, dos. nr. 103/1857, f. 1; **T.D.I.**, p. 188-190.
62. Arh. St. Ialomița, **Primăria orașului Slobozia**, dos. nr. 27/1864, f. 4-6; Constantin Tudor, Alexandru Vlădăreanu, *op. cit.*, p. 36; **T.D.I.**, p. 203-204.
63. Arh. St. Ialomița, **Primăria orașului Slobozia**, dos. nr. 27/1864, f. 81-86; **T.D.I.**, p. 205-206.
64. Arh. St. București, **Reforma agrară din 1864**, Județul Ialomița, dos. nr. 698/1875, f. 28, 215, 272, 278; **T.D.I.**, p. 221-223.
65. **Monitorul Oficial al României**, nr. 110, 15 (27) mai 1877, p. 3249; **T.D.I.**, p. 231.
66. **Monitorul Oastei**, nr. 1, 12 ianuarie 1877, p. 34; **T.D.I.**, p. 229.
67. Tablou **"În amintirea viteazului"** aflat în biserica "Sfinții Voievozi" din municipiul Slobozia.
68. Alexandru Vlădăreanu, **Războiul de independență din 1877 și Județul Ialomița**, în: "Ialomița. Studii și comunicări de muzeografie arheologic-istorie și etnografie", Slobozia, 1977, p. 130.
69. Arh. St. București, **Ministerul de Interne. Divizia Administrativă**, dos. nr. 44/1877, f. 283.
70. **Monitorul Oficial al României**, din 12 noiembrie 1877.
71. *Ibidem*, 28 ianuarie 1877.